

Nr 37

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av överenskommelse mellan Sverige och Tjeckoslovakien angående reglering av vissa anspråk och fordringar, m. m.; given Stockholms slott den 18 januari 1957.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Östen Undén

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås, att riksdagen måtte godkänna en i Stockholm den 22 december 1956 undertecknad överenskommelse med Tjeckoslovakien avsedd att slutligt reglera ännu kvarstående svenska ersättningsanspråk mot Tjeckoslovakien, vilka uppstått på grund av därstädes efter kriget vidtagna statliga tvångsåtgärder. Tillika föreslås att svenska regeringen skall i samband med överenskommelsens ikraftträdande ställa fem miljoner kronor till Tjeckoslovariens förfogande, utgörande den för Tjeckoslovakien på sin tid beräknade andelen av det belopp om 75 miljoner kronor som Sverige jämlikt 1946 års Washington-avtal angående de tyska tillgångarna i Sverige förbundit sig att ställa till förfogande för återuppbyggnadsändamål.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 18 januari 1957.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, NORUP, HEDLUND, PERSSON, LINDELL, NORDENSTAM, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler ministern för utrikes ärendena fråga om godkännande av överenskommelse mellan Sverige och Tjeckoslovakien angående reglering av vissa anspråk och fordringar, m. m. och anför därvid följande.

Efter krigsslutet blev den privatägda egendomen i Tjeckoslovakien föremål för en omfattande tvångslagstiftning. Syftet med lagstiftningen, vilken i huvudsak promulgerades i oktober 1945, var dels att genom konfiskation av s. k. fientlig förmögenhet bereda landet ersättning för under ockupationen lidna förluster och dels att genom nationaliserings- och andra liknande åtgärder överföra de viktigaste produktionsmedlen i statens ägo. Nationaliseringsåtgärderna omfattade främst den tunga industrin, livsmedelsindustrin, energiförsörjningen samt bank- och försäkringsväsendet. Med stöd av efterföljande tillämpningsföreskrifter utsträcktes, huvudsakligen under år 1948, nationaliseringsåtgärderna till att även omfatta den lätta industrin samt småföretag.

Genom en valutareform år 1945 infördes en ny myntenhet, varvid samtidigt tidigare gällande betalningsmedel — däribland ett antal svenskägda innehav — blockerades. De blockerade betalningsmedlen annullerades definitivt genom en ny valutareform år 1953.

Den tjeckoslovakiska tvångslagstiftningen drabbade betydande svenska intressen. Antalet rättsägare uppgick till drygt tvåhundra, varav ett tiotal företag.

I syfte att söka förhindra bebådad nationalisering av svenskägd egendom gjorde svenska regeringen med början redan i oktober 1945 föreställningar hos vederbörande tjeckoslovakiska myndigheter. Dessa ledde till resultat såtillvida att tjeckoslovakiska staten förklarade sig beredd upptaga direkta förhandlingar med huvudparten av de svenska företagen samt att tillerkänna svenska intressenter mest gynnad nationsbehandling vid tillämpningen av

dekreten angående nationalisering, statlig förvaltning och konfiskation; detta senare åtagande bekräftades genom en den 15 och 18 mars 1947 verkställd skriftväxling. Vid de direkta förhandlingarna reglerades större delen av företagsanspråken i huvudsak före utgången av 1948. Tjeckoslovakiska staten lämnade därvid ersättning för två svenska dotterföretag i Tjeckoslovakien vilka nationaliserats, det ena tillhörande Telefon AB L M Ericsson och det andra AB Mustad & Son, och inköpte — kort innan de bebådade nationaliseringsåtgärderna skulle vidtagas — dotterföretag tillhörande Svenska AB gasaccumulator, AB Elektrolux, Svenska ackumulator AB Jungner, AB Separator och AB Svenska kullagerfabriken.

Sedan de direkta förhandlingarna slutförts kvarstod oreglerade tre större, av AB Svenska kullagerfabriken, AB Elektrolux och svenske medborgaren Julius Hagander framförda anspråk. Samtliga avsåg ersättning för konfiskatoriska åtgärder vilka drabbat av intressenterna helt eller delvis ägda tyska företag. Dessutom var frågan om ersättning för de smärre, huvudsakligen av fysiska personer innehavda anspråken fortfarande olöst.

För att få en överblick över vilka svenska intressen, som drabbats av tjeckoslovakiska tvångsåtgärder utan att någon ersättning lämnats, utfärdades genom valutakontorets försorg den 1 augusti 1951 en kungörelse, vari ifrågavarande svenska fysiska och juridiska personer uppmanades att anmäla sina anspråk. Anmälningförfarandet omfattade även fordringar i Tjeckoslovakien, vilka på grund av där gällande lagstiftning förblivit oguldna.

Som en följd av kungörelsen anmäldes cirka 250 olika ersättningsanspråk. Sedan anmälningarna av valutakontoret överlämnats till utrikesdepartementet för vidare åtgärd gav en inom departementet företagen preliminär granskning vid handen, att ersättningsanspråk till betydande belopp var av sådan beskaffenhet att de av olika anledningar icke kunde stödjas av den svenska regeringen. I ett flertal fall visade det sig sålunda att vederbörande anmälare icke var svensk medborgare eller i varje fall icke varit sådan vid tidpunkten för de tjeckoslovakiska tvångsåtgärderna. Vissa krav tarvade en närmare undersökning av det bakomliggande civilrättsliga förhållandet, under det att andra åter upptog värden, vilka icke var tillräckligt underbyggda genom framlagt material.

Expertöverläggningar upptogs med Tjeckoslovakien i samband med de svensk-tjeckoslovakiska handelsförhandlingarna i Prag 1952. Härvid framlades önskemål från svensk sida om individuell eller gruppvis ersättning för de olika anspråken; samtidigt förklarades emellertid att ett globalersättningsavtal av den typ som Sverige slutit med Polen 1949 och med Ungern 1951 skulle vara en acceptabel lösning. Det svenska kravet grundade sig på den i folkrätten vedertagna principen om skyldighet för den nationaliserande staten att lämna ersättning till utländska medborgare, vilka på grund av nationaliserings- eller liknande åtgärder fränhäfts egendom inom statens territorium.

Å tjeckoslovakisk sida förklarade man sig vara i princip ersättningsskyldig för en del av de mindre anspråken. Däremot förnekades ersättningsskyld-

dighet för AB Svenska kullagerfabrikens, AB Elektrolux' och Haganders krav. Ett globalersättningsavtal skulle enligt tjeckoslovakisk uppfattning vara den mest ändamålsenliga lösningen av ersättningsfrågan. Enighet nåddes sålunda om att såsom arbetshypotes för de fortsatta överläggningarna uppställa avslutandet av ett avtal av denna typ.

Under förhandlingarna antyddes å tjeckoslovakisk sida att det vore orealistiskt att räkna med en ömsesidigt tillfredsställande reglering av ersättningsproblemet om icke samtidigt Sverige till Tjeckoslovakien överlämnade fem miljoner kronor, utgörande den för landet beräknade andelen av det belopp om 75 miljoner kronor, som svenska regeringen enligt 1946 års Washington-avtal rörande de tyska tillgångarna i Sverige förbundit sig att ställa till vissa krigshärjade länders förfogande för återuppbyggnadsändamål.

Här må inskjutas, att enligt nämnda Washington-överenskommelse av den 18 juli 1946 mellan å ena sidan Sverige och å andra sidan Amerikas Förenta Stater, Frankrike och Storbritannien några utbetalningar från 75-miljonersbeloppet icke skulle äga rum förrän svenska regeringen haft tillfälle samråda med vederbörande land angående omfattningen och sättet för tillgodonjutandet av dess andel (Kungl. Maj:ts prop. nr 369/1946; jfr även nr 190/1956). Upprepade tjeckoslovakiska framställningar har under årens lopp gjorts om beloppets utbetalande, men dessa har avvisats från svensk sida, i främsta rummet på grund av de tjeckoslovakiska myndigheternas tvångsåtgärder mot svensk egendom och negativa attityd i ersättningsfrågan.

Under förhandlingarna begärde Tjeckoslovakien även ersättning av svenska regeringen för vissa kommersiella fordringar, av vilka större delen uppkommit genom tjeckoslovakisk export till Sverige före och under andra världskriget. Sedan borgenärsföretagen efter kriget nationaliserats hade de nya statliga företagen sökt indriva dessa fordringar. Resultatet hade emellertid som regel blivit negativt på grund av att svenska gäldenärer och, där tvisten dragits inför rätta, de svenska domstolarna vägrat erkänna de nationaliserade företagen såsom rättsägare under framhållande av att en nationaliseringslagstiftning icke kunde anses ha extraterritoriell verkan. En mindre del av de kommersiella fordringarna hänförde sig till svenska kommersiella betalningar, vilka strax innan krigsslutet verkställts via den svensk-tyska clearingen men aldrig nått fram till den tjeckoslovakiske borgenären.

Beträffande frågan om Washington-miljonerna framhölls å svensk sida, i enlighet med tidigare intagen ståndpunkt, att en godtagbar ersättningsöverenskommelse var förutsättningen för att svenska regeringen skulle kunna överväga att ställa beloppet till Tjeckoslovariens förfogande. Vad åter de tjeckoslovakiska kommersiella fordringarna angick, föll dessa enligt svensk uppfattning på grund av sin natur utanför ramen för de pågående överläggningarna, vilka syftade till att bereda svenska rättsägare den ersättning, till vilken de enligt folkrättsliga principer var berättigade. Det mot svenska regeringen riktade kravet tillbakavisades, samtidigt som det påpekades, att det var de nationaliserade företagen obetaget att använda sig av de ordinära svenska rättsmedel som stod dem till buds för att hävda sina rättigheter.

Fortsatta expertförhandlingar ägde rum i Prag 1953. Därvid kunde större delen av de smärre ersättningsanspråken behandlas och värderas.

Överläggningarna avbröts dock efter någon tid ånyo, huvudsakligen till följd av de menliga återverkningar på de svensk-tjeckoslovakiska handels- och betalningsförbindelserna över huvud, som 1953 års valutareform medfört genom den unilaterala nedskrivningen av den tjeckoslovakiska clearing-skulden till Sverige.

Sedan denna fråga efter långvariga förhandlingar reglerats, ansågs förut-sättning föreligga att återupptaga ersättningsförhandlingarna. Dessa inled-des i Prag hösten 1955. Icke heller denna gång visade det sig emellertid möj-ligt att träffa en överenskommelse. Överläggningarna återupptogs i Stock-holm i mitten av 1956 och ledde till undertecknandet den 22 december 1956 av nu förevarande avtalskomplex.

Texten till den träffade överenskommelsen rörande reglering av vissa anspråk och fordringar jämte därtill hörande protokoll torde jämte viss skriftväxling såsom bilaga Litt A—P få fogas till statsrådsprotokollet.

Under den långa tid, som föregått överenskommelsens ingående, har nära kontakt upprätthållits med de olika fordringsägarna, av vilka samtliga med ersättningskrav av större betydelse förklarar sig införstådda med den reg-lering som avtalet innebär. Med hänsyn till att så lång tid förflutit efter kun-görelseförfarandet år 1951 utfärdades genom utrikesdepartementets försorg en ny kungörelse i april 1956, vari rättsägarna ånyo uppmanades att anmäla sina anspråk. Förfarandet ledde till att endast ett fåtal nya krav av obetydlig storleksordning inregistrerades. Med anledning härav torde kunna antagas, att samtliga fordringar av någon betydelse varit kända vid avtalets under-tecknande.

Av förklarliga skäl har värderingen av de olika kraven stött på stora svår-igheter. De svenska intressenternas värderingar hänförde sig till förkrigs-förhållandena och kunde därför med hänsyn till under kriget inträdda värde-förändringar icke utan vidare läggas till grund för värderingen. Härtill kom att varken intressenterna eller någon svensk myndighet haft möjlighet att värdera objekten vid den tidpunkt då de övergått i tjeckoslovakiska statens ägo. Med hänsyn till dessa omständigheter kunde globalersättningsbeloppet fastställas först efter ömsesidiga eftergifter.

Såsom nämnts i det föregående har — icke minst på grund av värderings-svårigheterna — en överenskommelse av globalersättningstyp för båda par-ter framstått som en praktisk lösning. De principiella aspekterna av denna avtalstyp finns belysta i Kungl. Maj:ts proposition nr 187/1950 angående mellan Sverige och Polen den 16 november 1949 träffade uppgörelser röran-de ersättning för vissa svenska privata ekonomiska intressen, m. m.

Såsom exempel på under senare tid ingångna globalavtal må nämnas, för-utom avtalet med Polen, avtalen med Jugoslavien den 12 april 1947 och med Ungern den 31 mars 1951.

Genom överenskommelsen erhålles ersättning för samtliga ännu återstå-

ende svenska krav, som uppstått till följd av efter kriget mot svenska intressen i Tjeckoslovakien vidtagna statliga tvångsåtgärder.

De svenska anspråken hänför sig till egendom, som konfiskerats, nationaliserats eller ställt under statlig förvaltning, aktieinnehav i bolag som förstatligats, annullerade bank-, obligations- och försäkringstillgodohavanden, ett antal fordringar av kommersiell natur uppkomna före gäldenärföretagens förstatligande samt fordringar, vilka belastar tjeckoslovakisk egendom som berörts av dylika åtgärder.

Enligt överenskommelsen förbinder sig tjeckoslovakiska regeringen att vid ikraftträdandet till den svenska regeringen erlägga ett globalbelopp av fem miljoner kronor såsom ersättning för nyss nämnda svenska intressen och fordringar (*Artikel 1 och 2*). Såsom närmare anges i det följande har av beloppet genom särskild skriftväxling reserverats en summa av 173 000 kronor för reglering av vissa tjeckoslovakiska motkrav.

Eftersom betalningen av globalbeloppet enligt båda regeringarnas uppfattning slutgiltigt reglerar ersättningsfrågan, men icke medger hundraprocentig ersättning åt de svenska rättsägarna, har svenska regeringen lämnat den tjeckoslovakiska regeringen en utfästelse att så snart överenskommelsen trätt i kraft icke längre stödja ersättningskrav och fordringsanspråk, som omfattas av överenskommelsen (*Artikel 3*). En dylik utfästelse återfinnes även i ersättningsavtalen med Polen och Ungern.

Utfästelsen har i likhet med vad fallet var i nyssnämnda ersättningsavtal kompletterats med ett åtagande, enligt vilket svenska regeringen garanterar, att Tjeckoslovakien, samt tjeckoslovakiska fysiska och juridiska personer, sedan globalbeloppet erlagts, icke skall behöva erlägga någon ytterligare betalning för de svenska krav och fordringar, som omfattas av överenskommelsen (*Artikel 4*).

Vid förhandlingarna gjordes å tjeckoslovakisk sida gällande att risk förelåg att någon av de svenska intressenterna, vars anspråk framförts under förhandlingarna, skulle lyckas å rättslig väg komma i besittning av tjeckoslovakisk egendom, vilken redan ersatts genom överenskommelsen. Under hänvisning till denna situation, som realiter vore att jämställa med en ytterligare betalning av Tjeckoslovakien, påyrkades från tjeckoslovakisk sida ett särskilt stadgande vari uttryckligen förklarades att den svenska garantiutfästelsen även gällde i detta fall.

Ett stadgande avsett att täcka denna teoretiskt tänkbara situation har intagits i överenskommelsen (*Tilläggsprotokollet punkt 1*). Det innebär icke någon utvidgning av garantiutfästelsen enligt artikel 4.

Med svenska intressen avses enligt överenskommelsen sådana som direkt eller indirekt, helt eller delvis tillhör fysiska eller juridiska personer med svensk nationalitet såväl vid tidpunkten för vidtagandet av de tjeckoslovakiska tvångsåtgärderna som vid tidpunkten för överenskommelsens ikraftträdande (*Artikel 5*).

Globalbeloppet skall enligt överenskommelsen erläggas till den svenska

regeringen, å vilken det därefter ankommer att verkställa fördelningen bland intressenterna (*Artikel 6*).

För att underlätta fördelningen stipuleras i överenskommelsen, att båda parter skall förse varandra med nödvändiga upplysningar och dokumentation.

Svenska regeringen skall delgiva tjeckoslovakiska regeringen namnen på de intressenter, vilka skall erhålla ersättning samt till den tjeckoslovakiska regeringen överlämna bevis och andra relevanta handlingar rörande de intressen, som blivit ersatta genom överenskommelsen (*Artikel 7*).

Så snart överenskommelsen trätt i kraft betraktar tjeckoslovakiska regeringen alla tjeckoslovakiska anspråk, som hänför sig till de intressen för vilka ersättning lämnats jämlikt överenskommelsen, såsom slutgiltigt reglerade (*Artikel 8*). Härmed har avsetts äldre skattekrav o. dyl. som må ha belastat egendomen.

Förenämnda skriftväxling den 15 och 18 mars 1947 om mest gynnad nationsbehandling av svenska intressenter försattes ur kraft (*Artikel 9*).

Genom överenskommelsen regleras icke sådana ersättningsanspråk, som kan uppstå till följd av tjeckoslovakiska åtgärder, vidtagna efter undertecknandet, och icke heller beröres sådana anspråk och fordringar, där de svenska rättsägarna redan träffat avtal med de tjeckoslovakiska gäldenärerna om ersättning (*Artikel 10 och Tilläggsprotokollet punkt II*).

Genom en särskild skriftväxling ställer svenska regeringen de fem Washington-miljonerna till den tjeckoslovakiska regeringens disposition. Beloppet skall dock jämlikt en ytterligare skriftväxling av tjeckoslovakiska regeringen omedelbart användas för betalning av globalersättningsbeloppet.

Såsom tidigare framhållits har de svenska ombuden under förhandlingarna konsekvent avvisat kravet att svenska regeringen skulle lämna ersättning till tjeckoslovakiska regeringen för vissa kommersiella anspråk mot svenska privatpersoner under framhållande av att anspråken, vilka var vanliga civilrättsliga fordringar utan folkrättslig aspekt, även fortsättningsvis fick göras gällande med anlitande av ordinära svenska rättsmedel. I en särskild skrivelse har förklarats, att enligt den svenska regeringens åsikt den tjeckoslovakiska regeringen icke längre skall kunna inför den svenska regeringen framföra eller stödja dessa anspråk.

Å tjeckoslovakisk sida gjordes gällande, att vissa tjeckoslovakiska firmor skulle ha åsamkats förluster till följd av åtgärder som svenska myndigheter efter kriget vidtagit i samband med likvidationen av tyska tillgångar i Sverige. Med anledning härav kommer såsom ett svenskt medgivande inom ramen för den allmänna uppgörelsen ett belopp av 173 000 kronor ur emottagna medel att ställas till den tjeckoslovakiska regeringens förfogande för de ifrågavarande firmornas räkning. Frågan har reglerats i en särskild skriftväxling.

De ersättningskrav, som framförts av Julius Hagander, AB Svenska kullagerfabriken och AB Elektrolux har intagit en särställning såväl på grund av sin storleksordning i förhållande till övriga anmälda anspråk som på

grund av den negativa tjeckoslovakiska inställningen beträffande ersättning-
en. Såsom motivering för sin vägran att medgiva ersättningsskyldighet för
ifrågavarande anspråk har tjeckoslovakiska regeringen i en särskild skri-
velse förklarat, att eftersom Tjeckoslovakien som partiell reglering av sina
anspråk i enlighet med Paris-avtalet rörande de tyska skadeståndsbetalning-
arna erhållit de tillgångar, som i Tyskland bildade bolag efter kriget ägde
på tjeckoslovakiskt territorium, landet med anledning härav icke ansåg
sig skadeståndsskyldigt för dessa tillgångar till vem det vara mån-
de.

Av de anspråk, som anmälts till de svenska myndigheterna, hänförde sig
ett tjugotal till svenska fastigheter i Tjeckoslovakien, vilka icke träffats av
någon tjeckoslovakisk tvångsåtgärd utan som enligt tjeckoslovakisk uppgift
fortfarande kunde disponeras av de svenska ägarna. På grund av att dessa
som regel lämnat Tjeckoslovakien samt till följd av den tjeckoslovakiska
bostadslagstiftningens utformning är emellertid möjligheterna för denna
grupp intressenter att i en eller annan form nyttiggöra sig fastigheterna en-
bart av teoretisk karaktär. I avsaknad av någon klar juridisk grund för ett
ersättningsanspråk för ifrågavarande intressenters räkning förhörde sig
under förhandlingarna de svenska ombuden om något intresse förelåg för
tjeckoslovakiska staten att inköpa fastigheterna. Detta visade sig emellertid
icke vara fallet. Vid överenskommelsen har dock fogats en skriftväxling vari
tjeckoslovakiska regeringen utlovat allt det bistånd som är möjligt åt sven-
ska intressenter, vilka önskar försälja sin i Tjeckoslovakien belägna fasta
egendom.

I en ytterligare skriftväxling har tjeckoslovakiska regeringen utfäst sig
att välvilligt pröva ansökningar om exporttillstånd för lösöre (möbler, per-
sonliga effekter etc.), som tillhör i Sverige bosatta svenska medborgare.

Departementschefen

Föreliggande avtalskomplex är avsett att slutgiltigt reglera ännu kvarstå-
ende svenska ersättningsanspråk mot Tjeckoslovakien, vilka uppstått på
grund av därstädes efter kriget vidtagna statliga tvångsåtgärder.

Såsom ett särskilt led i avtalskomplexet har uppgörelse jämväl träffats om
att Sverige skall till den tjeckoslovakiska regeringens förfogande ställa fem
miljoner kronor, utgörande för Tjeckoslovakien beräknad andel av det sven-
ska bidrag å 75 miljoner kronor som beviljats i samband med 1946 års Wash-
ington-avtal angående de tyska tillgångarna i Sverige.

Ersättningsavtalet innebär i korthet följande. Tjeckoslovakiska regering-
en erlägger till svenska regeringen ett globalbelopp av fem miljoner kronor.
Svenska regeringen erhåller dispositionsrätt över beloppet omedelbart efter
överenskommelsens ikraftträdande. Med avdrag för ett belopp av 173 000 kro-
nor, vilket svenska regeringen förbundit sig att ställa till tjeckoslovakiskt för-
fogande för betalning av vissa tvistiga tjeckoslovakiska fordringar, uppkom-
na under den tyska ockupationen av Tjeckoslovakien, kommer globalbelop-

pet att stå till förfogande för fördelning bland de svenska intressenterna. Det sålunda för fördelning disponibla beloppet synes kunna tillförsäkra intressenterna en under givna omständigheter skälig ersättning för de lidna förlusterna.

Överenskommelsen är av gängse globalersättningsstyp, en avtalsform som Sverige använt sig av vid regleringen av ersättningsfrågor med andra länder såsom Polen och Ungern. Eftersom överenskommelsen är avsedd att slutgiltigt reglera ersättningsfrågan förbinder sig svenska regeringen att efter ikraftträdandet icke längre stödja sådana anspråk som omfattas av överenskommelsen. Svenska regeringen garanterar vidare att någon ytterligare betalning icke skall behöva erläggas från tjeckoslovakisk sida för de svenska krav och fordringar som omfattas av överenskommelsen.

Befogenheten att fördela globalbeloppet bland de svenska rättsägarna är en uteslutande svensk angelägenhet. För upprättandet av en plan såsom underlag för fördelningen samt för dennas verkställande bör en särskild nämnd tillsättas, vari bland annat en person med hög juridisk kompetens torde böra ingå. En dylik fördelningsnämnd har fungerat i samband med genomförandet av ersättningsavtalet med Polen. Möjlighet bör lämnas intressenterna att inför nämnden framföra sina anspråk och vid behov ytterligare utveckla sin talan. Vid fördelningen av det för ersättningsbetalningarna tillgängliga beloppet, vilket enligt det föregående kommer att uppgå till drygt 4,8 miljoner kronor, skall det vara nämnden obetaget att även lämna ersättning för sådana av den svenska delegationen framförda anspråk, för vilka den tjeckoslovakiska regeringen av anledning som icke kan godtagas vägrat lämna ersättning. Ersättning synes sålunda böra utgå till bl. a. AB Svenska kullagerfabriken, AB Elektrolux och svenske medborgaren Julius Hagander. Jag förutsätter emellertid, att nämnden vid fördelningen kommer att taga särskild hänsyn till de mindre rättsägarna.

Beträffande dispositionen av den för Tjeckoslovakien avsatta andelen av de s. k. Washington-medlen tillstyrker jag, att beloppet ställes till tjeckoslovakiskt förfogande på föreslaget sätt. Beloppet skall såsom framgår av den tidigare redogörelsen omedelbart av Tjeckoslovakien användas för att fullgöra förpliktelserna enligt globalersättningsavtalet.

De till överenskommelsen hörande handlingarna torde delgivas vederbörande utskott.

Under återopande av det anförda och då det föreslagna avtalskomplexet synes mig utgöra en godtagbar reglering av behandlade spörsmål får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna ifrågavarande den 22 december 1956 träffade överenskommelse mellan Konungariket Sverige och Tjeckoslovakiska Republiken angående reglering av vissa anspråk och fordringar jämte därtill hörande protokoll och skriftväxlingar,

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga erforderliga åtgärder för överenskommelsens genomförande,

Kungl. Maj:ts proposition nr 37 år 1957

dels ock godkänna att ett belopp av fem miljoner kronor, utgörande Tjeckoslovariens andel av svenska regeringens bidrag till vissa krigshärjade länder enligt 1946 års Washington-avtal ställes till tjeckoslovakiska regeringens förfogande på föreslaget sätt.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:st Konungen att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Dag Malm

Bilaga A

Översättning

Accord

entre le Royaume de Suède et la République Tchécoslovaque portant sur le règlement de certaines prétentions et créances.

Le Royaume de Suède et la République Tchécoslovaque, désireux de régler certaines prétentions et créances entre les deux pays, sont convenus des dispositions suivantes:

Article Ier

Le Gouvernement tchécoslovaque versera au Gouvernement suédois une somme de cinq millions de couronnes suédoises, à titre d'indemnité globale et forfaitaire pour les biens, droits et intérêts suédois, touchés par les mesures tchécoslovaques de nationalisation et par toute autre mesure, soit consécutive aux modifications apportées à la structure économique de la Tchécoslovaquie, soit découlant de la guerre, ainsi que pour les prétentions suédoises jusqu'à présent non réglées sur les biens confisqués pendant l'occupation.

L'indemnité globale couvre également les créances suédoises, intérêts compris, sur les débiteurs tchécoslovaques dont les biens ont été touchés par une des mesures visées au premier alinéa, ainsi que les créances suédoises grevant les biens tchécoslovaques touchés par une telle mesure.

Article 2

Le montant mentionné à l'article Ier sera versé à la Direction Générale du Trésor (Statskontoret), Stockholm, qui agit en qualité d'agent du Gouvernement suédois, à la date de l'entrée en vigueur du présent Accord.

Överenskommelse

mellan Konungariket Sverige och Tjeckoslovakiska Republiken angående reglering av vissa anspråk och fordringar.

Konungariket Sverige och Tjeckoslovakiska Republiken, vilka äro angelägna att reglera vissa anspråk och fordringar mellan de båda länderna, ha överenskommit om följande bestämmelser:

Artikel 1

Tjeckoslovakiskā regeringen skall till svenska regeringen erlägga ett belopp av fem miljoner svenska kronor, utgörande i ett för allt den sammanlagda ersättningen för svensk egendom samt svenska rättigheter och intressen, vilka berörts av tjeckoslovakiska nationaliseringsåtgärder eller av varje annat förfarande vare sig till följd av de förändringar som företagits i Tjeckoslovakiens ekonomiska struktur eller till följd av kriget ävensom för hittills oreglerade svenska anspråk, vilka hänföra sig till under ockupationen konfiskerad egendom.

Globalersättningen omfattar även svenska fordringar, jämte ränta, gentemot tjeckoslovakiska gäldenärer, vilkas egendom berörts av någon i första stycket omförmäld åtgärd liksom svenska fordringar, vilka belasta tjeckoslovakisk egendom, som berörts av en dylik åtgärd.

Artikel 2

Det i artikel 1 omförmälda beloppet skall vid tidpunkten för överenskommelsens ikraftträdande erläggas till Statskontoret, Stockholm, vilket handlar som svenska regeringens ombud.

Article 3

Dès l'entrée en vigueur du présent Accord, le Gouvernement suédois s'engage à ne plus appuyer de revendications motivées par les mesures tchécoslovaques visées à l'article 1er.

De même, le Gouvernement suédois s'engage à ne plus présenter ou soutenir de créances, ni pour son propre compte, ni pour le compte de ses ressortissants, personnes physiques ou morales, sur l'Etat tchécoslovaque, les personnes tchécoslovaques physiques ou morales, pour autant que l'origine de ces créances est antérieure aux mesures mentionnées à l'article 1er.

En application de l'alinéa 2 du présent article, on considérera comme date d'origine de la créance le moment où le débiteur s'est engagé par elle, sans tenir compte de la date à laquelle le créancier actuel a acquis cette créance.

Article 4

Le Gouvernement suédois garantit qu'après le paiement intégral de la somme de cinq millions de couronnes suédoises, la République Tchécoslovaque et les personnes tchécoslovaques, physiques ou morales, n'auront plus de versements à faire pour les revendications et créances suédoises visées à l'article 1er ci-dessus.

Article 5

Sont considérés comme biens, droits et intérêts suédois, aux fins du présent Accord, les biens, droits et intérêts, appartenant directement ou indirectement, entièrement ou partiellement à des personnes physiques ou morales ayant tant à la date desdites mesures tchécoslovaques qu'à la date de l'entrée en vigueur du présent Accord la nationalité suédoise.

Artikel 3

Svenska regeringen förbinder sig att så snart förevarande överenskommelse trätt i kraft icke längre stödja ersättningskrav, som grunda sig på i artikel 1 omförmälda tjeckoslovakiska åtgärder.

Svenska regeringen förbinder sig tillika att varken för egen eller för svenska fysiska eller juridiska personers räkning längre framföra eller stödja fordringar mot tjeckoslovakiska staten eller mot tjeckoslovakiska fysiska eller juridiska personer för så vitt fordringarna uppkommit före vidtagandet av i artikel 1 omförmälda åtgärder.

Vid tillämpningen av andra stycket i denna artikel skall fordringen anses ha uppkommit vid den tidpunkt då gäldenären förpliktats genom fordringen utan hänsynstagande till tidpunkten då den nuvarande fordringsägaren förvärvat densamma.

Artikel 4

Svenska regeringen garanterar, att Tjeckoslovakiska Republiken samt tjeckoslovakiska fysiska och juridiska personer efter fullgjord betalning av beloppet fem miljoner svenska kronor icke skola ha att erlagga någon ytterligare betalning för i artikel 1 omförmälda svenska ersättningskrav och fordringar.

Artikel 5

Såsom svenska skola enligt denna överenskommelse anses egendom, rättigheter och intressen, som direkt eller indirekt, helt eller delvis tillhöra fysiska eller juridiska personer med svensk nationalitet såväl vid tidpunkten för omförmälda tjeckoslovakiska åtgärder som vid tidpunkten för denna överenskommelses ikraftträdande.

Article 6

La répartition de l'indemnité globale et forfaitaire entre les intéressés relève de la seule compétence du Gouvernement suédois.

Article 7

Les deux Parties Contractantes se fourniront mutuellement, dans la mesure du possible, les renseignements, y compris la documentation, qui leur sont nécessaires pour résoudre définitivement les questions faisant l'objet du présent Accord.

Après la détermination des personnes reconnues comme autorisées à obtenir, soit une indemnité, soit une compensation pour une créance aux termes de l'article Ier, le Gouvernement suédois communiquera au Gouvernement tchécoslovaque les noms des personnes physiques ou morales suédoises à indemniser ou à compenser selon ledit article. Le Gouvernement suédois fournira au Gouvernement tchécoslovaque les pièces justificatives, titres et certificats ou autres documents qui les remplacent, relatifs aux biens, droits et intérêts suédois indemnisés ou compensés en application du présent Accord.

Article 8

Dès l'entrée en vigueur du présent Accord, le Gouvernement tchécoslovaque considérera comme définitivement réglées toutes les prétentions tchécoslovaques envers les intéressés suédois, pour autant qu'elles se rapportent à des biens, droits et intérêts ainsi qu'à des créances visés à l'article Ier, pour lesquels une indemnité a été payée selon les dispositions du présent Accord.

Article 9

Le présent Accord annule l'Accord conclu par l'échange de notes en date des 15 et 18 mars 1947 entre le Royaume de Suède et la République Tchécoslovaque relatif à la cession aux intéressés suédois des droits de la na-

Artikel 6

Befogenheten att fördela globalersättningen mellan intressenterna skall uteslutande tillkomma svenska regeringen.

Artikel 7

De båda fördragsslutande parterna skola, i den mån så är möjligt, lämna varandra de upplysningar — dokumentation däri inbegripen — som äro erforderliga för att parterna skola kunna slutgiltigt reglera i överenskommelsen behandlade frågor.

Sedan det fastställts vilka personer som jämlikt bestämmelserna i artikel 1 äro berättigade att erhålla skadestånd eller ersättning för en fordran, skall svenska regeringen underätta tjeckoslovakiska regeringen om namnen på de svenska fysiska eller juridiska personer som skola erhålla skadestånd eller ersättning jämlikt nämnda artikel. Svenska regeringen skall till tjeckoslovakiska regeringen överlämna bevishandlingar, åtkomsthandlingar, intyg eller andra handlingar, som ersätta dem, rörande svensk egendom samt svenska rättigheter och intressen, vilka med tillämpning av denna överenskommelse erhållit skadestånd eller ersättning.

Artikel 8

Så snart förevarande överenskommelse trätt i kraft betraktar tjeckoslovakiska regeringen alla tjeckoslovakiska anspråk mot svenska intressenter såsom slutgiltigt reglerade för så vitt anspråken hänföra sig till i artikel 1 omförmäld egendom, rättigheter, intressen och fordringar för vilka ersättning erlagts i enlighet med bestämmelserna i denna överenskommelse.

Artikel 9

Förevarande överenskommelse sätter ur kraft det mellan Konungariket Sverige och Tjeckoslovakiska Republiken genom notväxling den 15 och 18 mars 1947 ingångna avtalet rörande beviljande av mest gynnad nations

tion la plus favorisée en ce qui concerne l'application des décrets tchécoslovaques N:os 100, 101, 102, 103/1945 sur les nationalisations, ainsi que celle des prescriptions et mesures relatives à l'institution de l'administration nationale et aux confiscations.

Article 10

Les revendications suédoises, que pourraient susciter des actes législatifs ou autres mesures tchécoslovaques postérieures à la signature du présent Accord, ne sont pas réglées par le paiement de l'indemnité globale et forfaitaire visée à l'article Ier.

Article 11

Le présent Accord sera ratifié aussi tôt que possible. Il entrera en vigueur le jour où aura lieu à Prague l'échange des instruments de ratification.

Fait à Stockholm, en double exemplaire, le 22 décembre 1956.

Pour le Royaume de Suède:

Östen Undén

Pour la République Tchécoslovaque:

Jaroslav Vlček

rättigheter till förmån för svenska intressenter i vad avser tillämpningen av de tjeckoslovakiska dekreten nr 100, 101, 102, 103/1945 angående nationalisering och av föreskrifterna och åtgärderna beträffande införande av statlig förvaltning och beträffande konfiskationer.

Artikel 10

Svenska ersättningskrav, vilka skulle kunna föranledas av lagstiftnings- eller andra tjeckoslovakiska åtgärder vidtagna efter denna överenskommelses undertecknande, regleras icke genom erläggandet av den i artikel 1 omförmälda globalersättningen.

Artikel 11

Förevarande överenskommelse skall ratificeras så snart som möjligt. Den skall träda i kraft den dag då ratifikationsinstrumenten komma att utväxlas i Prag.

Som skedde i Stockholm, i två exemplar, den 22 december 1956.

För Konungariket Sverige:

Östen Undén

För Tjeckoslovakiska Republiken:

Jaroslav Vlček

Bilaga B

Protocole

Additionnel

à l'Accord entre le Royaume de Suède et la République Tchécoslovaque portant sur le règlement de certaines prétentions et créances, signé à Stockholm le 22 décembre 1956

I. *ad* Article 4

Si une personne sujette aux dispositions de cet Accord, ou son successeur, dont la réclamation a été présentée par les autorités suédoises

Tilläggsprotokoll

till överenskommelsen mellan Konungariket Sverige och Tjeckoslovakiska Republiken angående reglering av vissa anspråk och fordringar, undertecknad i Stockholm den 22 december 1956

I. *till* Artikel 4

Därest en person, som är underkastad bestämmelserna i denna överenskommelse eller dennes rättsägare och vilkens anspråk framförts av de

au Gouvernement tchécoslovaque au cours des négociations qui ont abouti au présent Accord, entrait en possession de biens, droits et intérêts mentionnés à l'art. Ier et appartenant en vertu du droit tchécoslovaque à des personnes tchécoslovaques, le Gouvernement suédois indemniserait la République Tchécoslovaque de la valeur de l'objet en question.

II. Les stipulations de l'Accord ne s'appliquent pas aux réclamations et créances qui ont été déjà réglées d'un commun accord entre les ayants droit suédois et les débiteurs tchécoslovaques.

III. Le présent Protocole fait partie intégrante de l'Accord.

Fait à Stockholm, en double exemplaire, le 22 décembre 1956.

Pour le Royaume de Suède:
Östen Undén

Pour la République Tchécoslovaque:
Jaroslav Vlček

svenska myndigheterna till den tjeckoslovakiska regeringen under de förhandlingar som lett till avslutandet av förevarande överenskommelse, kommer i besittning av egendom, rättigheter och intressen, som omförmälas i artikel 1 och som enligt tjeckoslovakisk rätt tillhöra tjeckoslovakiska personer, skall svenska regeringen ersätta Tjeckoslovakiska Republiken värdet av ifrågavarande objekt.

II. Bestämmelserna i överenskommelsen äro icke tillämpliga på anspråk och fordringar, vilka redan reglerats genom avtal mellan de svenska rättsägarna och de tjeckoslovakiska gäldenärerna.

III. Förevarande protokoll utgör en integrerande del av överenskommelsen.

Som skedde i Stockholm, i två exemplar, den 22 december 1956.

För Konungariket Sverige:
Östen Undén

För Tjeckoslovakiska Republiken:
Jaroslav Vlček

Bilaga G

Stockholm, le 22 décembre 1956.

Stockholm den 22 december 1956.

Monsieur le Ministre,

Herr Minister,

Au cours des négociations qui ont abouti à la conclusion, en date de ce jour, de l'Accord portant sur le règlement de certaines prétentions et créances entre nos deux Pays, la délégation suédoise a exprimé le désir que les autorités tchécoslovaques soient prêtes à prendre, au besoin, des mesures qui facilitent la vente des biens immeubles situés en Tchécoslovaquie qui appartiennent aux ressortissants suédois.

La délégation tchécoslovaque, ayant communiqué que Náborový Podnik, zprostředkovatelna koupě a prodeje

Under de förhandlingar som denna dag lett till avslutandet mellan våra båda länder av överenskommelsen angående reglering av vissa anspråk och fordringar har den svenska delegationen uttryckt önskemålet att de tjeckoslovakiska myndigheterna måtte vid behov vara beredda att vidtaga åtgärder, vilka underlätta försäljningen av i Tjeckoslovakien belägen fast egendom tillhörande svenska medborgare.

Den tjeckoslovakiska delegationen, vilken upplyst att Náborový Podnik, zprostředkovatelna koupě a prodeje

realit, Praha 2, Vodičkova 32, est l'entreprise qui a été créée en Tchécoslovaquie pour l'achat et la vente des biens immeubles, a déclaré qu'elle recommanderait à cette entreprise d'accorder toute assistance possible aux ressortissants suédois qui s'adresseraient à elle en vue de la vente de leurs immeubles situés en Tchécoslovaquie.

Veuillez accepter, Monsieur le Ministre, les assurances de ma haute considération.

Östen Undén

realit, Praha 2, Vodičkova 32, är det företag som upprättats i Tjeckoslovakien för köp och försäljning av fast egendom, har förklarat, att den skall anbefalla företaget att lämna allt det bistånd som är möjligt åt svenska medborgare, vilka hänvänder sig till detsamma i avsikt att sälja sin i Tjeckoslovakien belägna fasta egendom.

Mottag, Herr Minister, försäkran om min utmärkta högaktning.

Östen Undén

Bilaga H

Stockholm, le 22 décembre 1956.

Monsieur le Ministre,

Vous avez bien voulu m'adresser, en date de ce jour, la lettre suivante:

»Au cours des négociations — — — immeubles situés en Tchécoslovaquie.»

En accusant réception de la lettre précitée, j'ai l'honneur de porter à votre connaissance que le Gouvernement tchécoslovaque est d'accord sur ce qui précède.

Je vous prie d'accepter, Monsieur le Ministre, les assurances de ma très haute considération.

Jaroslav Vlček

Stockholm den 22 december 1956.

Herr Minister,

Ni har behagat tillstålla mig en denna dag dagteknad skrivelse av följande lydelse:

»Under de förhandlingar — — — belägna fasta egendom.»

Erkännande mottagandet av ovan nämnda skrivelse har jag äran meddela Eder, att tjeckoslovakiska regeringen är överens med svenska regeringen om förestående.

Jag ber Eder mottaga, Herr Minister, försäkran om min mest utmärkta högaktning.

Jaroslav Vlček

Bilaga I

Stockholm, le 22 décembre 1956.

Monsieur le Ministre,

Me référant à l'Accord, signé ce jour, portant sur le règlement de certaines prétentions et créances entre nos deux Pays, j'ai l'honneur de vous faire savoir que les autorités tchécoslovaques compétentes seront prêtes à soumettre à un examen bienveillant les demandes de permis d'exportation pour les objets mobiliers (meubles,

Stockholm den 22 december 1956.

Herr Minister,

Åberopande den idag undertecknade överenskommelsen mellan våra båda länder angående reglering av vissa anspråk och fordringar har jag äran meddela Eder, att vederbörande tjeckoslovakiska myndigheter äro beredda att välvilligt pröva ansökningar om utförseltillstånd för lösöre (möbler, personliga tillhörigheter

effets personnels etc.) appartenant à etc.) tillhörande i Sverige bosatta des personnes de nationalité suédoise, svenska medborgare, domiciliées en Suède.

Veuillez accepter, Monsieur le Ministre, les assurances de ma très haute considération.

Jaroslav Vlček

Mottag, Herr Minister, försäkran om min mest utmärkta högaktning.

Jaroslav Vlček

Bilaga J

Stockholm, le 22 décembre 1956.

Stockholm den 22 december 1956.

Monsieur le Ministre,

Herr Minister,

Vous avez bien voulu m'adresser, en date de ce jour, la lettre suivante:

Ni har behagat tillställa mig en denna dag dagtecknad skrivelse av följande lydelse:

»Me référant — — — domiciliées en Suède.»

»Åberopande den idag — — — bosatta svenska medborgare.»

En accusant réception de la lettre précitée, je vous prie d'accepter, Monsieur le Ministre, les assurances de ma haute considération.

Erkännande mottagandet av ovan nämnda skrivelse ber jag Eder mottaga, Herr Minister, försäkran om min utmärkta högaktning.

Östen Undén

Östen Undén

Bilaga M

Stockholm, le 22 décembre 1956.

Stockholm den 22 december 1956.

Monsieur le Ministre,

Herr Minister,

J'ai l'honneur de vous proposer que la part envisagée pour la Tchécoslovaquie de la contribution apportée par le Gouvernement suédois au bénéfice de certains pays signataires de l'Accord de Paris sur les réparations, conformément à l'Accord de Washington du 18 juillet 1946, à savoir cinq millions de couronnes suédoises, soit mise à la disposition du Gouvernement tchécoslovaque aussitôt que l'Accord entre le Royaume de Suède et la République Tchécoslovaque portant sur le règlement de certaines prétentions et créances entre les deux Pays, qui vient d'être signé ce jour, sera entré en vigueur.

Jag har äran föreslå Eder att den del om fem miljoner svenska kronor som ställts i utsikt för Tjeckoslovariens räkning av den svenska regeringens bidrag jämlikt Washingtonavtalet den 18 juli 1946 till vissa länder, vilka undertecknat skadeståndsoverenskommelsen i Paris, skall ställas till tjeckoslovakiska regeringens förfogande så snart den idag mellan Konungariket Sverige och Tjeckoslovakiska Republiken undertecknade överenskommelsen angående reglering av vissa anspråk och fordringar mellan de båda länderna trätt i kraft.

Si le Gouvernement tchécoslovaque est de son côté disposé à accepter cette proposition, conçue dans un esprit de conciliation, je suggère que

Därest tjeckoslovakiska regeringen å sin sida är beredd godkänna detta förslag, som tillkommit i en försonlig anda, föreslår jag, att förevaran-

la présente lettre et la réponse que vous voudrez bien m'adresser, constituent un accord qui entre en vigueur en date de ce jour.

Veuillez accepter, Monsieur le Ministre, les assurances de ma haute considération.

Östen Undén

de skrivelse och det svar, som Ni behagar tillställa mig, skola utgöra en överenskommelse, vilken träder i kraft denna dag.

Mottag, Herr Minister, försäkran om min utmärkta högaktning.

Östen Undén

Bilaga N

Stockholm, le 22 décembre 1956.

Monsieur le Ministre,

Vous avez bien voulu m'adresser une lettre, en date de ce jour, de la teneur suivante:

»J'ai l'honneur — — — ce jour.»

J'ai l'honneur d'accuser réception de cette lettre et de porter à votre connaissance que le Gouvernement tchécoslovaque, en appréciant votre proposition comme une solution pratique de certaines questions encore ouvertes entre nos deux Pays, et dans un esprit de conciliation, est d'accord sur ce qui précède. La lettre précitée ainsi que la présente réponse constituent ainsi un accord entre nos deux Gouvernements, qui entre en vigueur en date de ce jour.

Veuillez accepter, Monsieur le Ministre, les assurances de ma très haute considération.

Jaroslav Vlček

Stockholm den 22 december 1956.

Herr Minister,

Ni har behogat tillställa mig en denna dag dagtecknad skrivelse av följande lydelse:

»Jag har äran — — — i kraft denna dag.»

Jag har äran erkänna mottagandet av denna skrivelse samt att meddela Eder, att tjeckoslovakiska regeringen, vilken uppskattar Edert förslag såsom en praktisk lösning av vissa mellan våra båda länder ännu oreglerade frågor, i en försonlig anda är överens om ovanstående. Följaktligen utgöra ovannämnda skrivelse samt detta svar en överenskommelse mellan våra båda regeringar, vilken träder i kraft denna dag.

Mottag, Herr Minister, försäkran om min mest utmärkta högaktning.

Jaroslav Vlček

Bilaga O

Stockholm, le 22 décembre 1956.

Monsieur le Ministre,

Par un échange de lettres, en date de ce jour, les deux Gouvernements sont convenus que la somme de cinq millions de couronnes suédoises, réservée pour la Tchécoslovaquie conformément aux stipulations de l'Accord de Washington du 18 juillet

Stockholm den 22 december 1956.

Herr Minister,

Genom en denna dag verkställd skriftväxling ha de båda regeringarna överenskommit att ett belopp av fem miljoner svenska kronor, vilket jämlikt bestämmelserna i Washington-avtalet den 18 juli 1946 reserverats för Tjeckoslovakien, skall stäl-

1946, sera mise à la disposition du Gouvernement tchécoslovaque dès que l'Accord portant sur le règlement de certaines prétentions et créances qui est intervenu entre les deux Pays sera entré en vigueur.

Vu ce qui précède, j'ai l'honneur de vous communiquer que le Gouvernement tchécoslovaque autorise le Gouvernement suédois — aussitôt que ladite somme aura été mise à la disposition du Gouvernement tchécoslovaque — à en disposer de manière à ce que se trouve intégralement remplie l'obligation assumée par l'article 2 de l'Accord relatif au règlement de certaines prétentions et créances entre la République Tchécoslovaque et le Royaume de Suède, qui vient d'être signé ce jour.

Veuillez accepter, Monsieur le Ministre, les assurances de ma très haute considération.

Jaroslav Vlček

las till tjeckoslovakiska regeringens förfogande så snart den mellan de båda länderna ingångna överenskommelsen angående reglering av vissa anspråk och fordringar trätt i kraft.

Med anledning av ovanstående har jag äran meddela Eder, att tjeckoslovakiska regeringen bemyndigar svenska regeringen att — så snart nämnda belopp ställts till den tjeckoslovakiska regeringens disposition — förfoga över beloppet på sådant sätt att den genom artikel 2 i den idag undertecknade överenskommelsen angående reglering av vissa anspråk och fordringar mellan Tjeckoslovakiska Republiken och Konungariket Sverige åtagna förpliktelsen blir till fullo uppfylld.

Mottag, Herr Minister, försäkran om min mest utmärkta högaktning.

Jaroslav Vlček

Bilaga P

Stockholm, le 22 décembre 1956.

Stockholm den 22 december 1956.

Monsieur le Ministre,

Vous avez bien voulu m'adresser une lettre, en date de ce jour, de la teneur suivante:

»Par un échange de lettres, en date de ce jour — — — signé ce jour.»

En accusant réception de la lettre précitée, je vous prie d'accepter, Monsieur le Ministre, les assurances de ma haute considération.

Östen Undén

Herr Minister,

Ni har behagat tillställa mig en denna dag dagtecknad skrivelse av följande lydelse:

»Genom en — — — till fullo uppfylld.»

Erkännande mottagandet av ovan nämnda skrivelse ber jag Eder mottaga, Herr Minister, försäkran om min utmärkta högaktning.

Östen Undén